

**Keski-Pohjanmaan liiton hallintosääntö
1.1.2011**

30 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän säännön mukaisesti.

Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa maakuntahallitus. Liitolla on oltava voimassaoleva maakuntahallituksen hyväksymä sisäisen valvonnan ohje.

Tarkastuslautakunta

32 § Lautakunnan kokoonpano

Lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 3 muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuutettuja.

32 § Lautakunnan kokoukset

Lautakunnan kokouksissa tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on velvollisuus olla läsnä lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Maakuntahallitus ei voi määrätä edustajaansa lautakunnan kokouksiin.

Keski-Pohjanmaan tarkastussääntö 2015-

Valvontajärjestelmä

1 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Kuntayhtymän talouden ja hallinnon valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen tarkastus yhdessä sisäisen tarkkailun kanssa muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen tarkastus järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Siitä vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän säännön mukaisesti.

Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline, joka koostuu luottamushenkilöiden toimintaseurannasta, sisäisestä tarkkailusta ja sisäisestä tarkastuksesta. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa maakuntahallitus.

Tarkastuslautakunta

2 § Lautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ja kolme (3) jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat maakuntavaltuutettuja. Muiden varsinaisten jäsenten tulee olla maakuntavaltuutettuja tai heidän henkilökohtaisia varajäseniä.

Lautakunta voi asettaa keskuudestaan tarvittavat tarkastusjaostot ja päättää niiden tehtävistä.

3 § Lautakunnan kokoukset

Kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä. Lautakunnan kokouksissa tilintarkastajilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Tilintarkastajilla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä, viranhaltijoilla ja työsopimussuhteessa olevilla on velvollisuus olla läsnä lautakunnan kokouksissa lautakunnan niin päättäessä.

Maakuntahallitus ei voi määrätä edustajaansa lautakunnan kokouksiin. Esittelijästä ja sihteeristä päättää lauta-

Kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä. Esittelijästä ja sihteeristä päättää lautakunta.

33 § Lautakunnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalain 71 ja 75 §:ssä säädetään, lautakunta

1. seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehtii siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
3. tekee aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoitukseenmukaisella tavalla.

Tilintarkastaja

34 § Tilintarkastajan valinta

Maakuntavaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden JHTT-tilintarkastajan ja yhden JHTT-varatilintarkastajan tai JHTT-yhteisön.

35 § Vastuun jakaantuminen

Jos tilintarkastajia valitaan useampia kuin yksi, tilintarkastajat vastaavat kuntayhtymälle tilintarkastuksesta yhteisvastuullisesti.

36 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

kunta.

4 § Lautakunnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalain 71 ja 75 §:ssä tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään, lautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa,
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajien ja sisäisen tarkastajan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoitukseenmukaisella tavalla.

Lautakunnalla on oikeus tarpeellisessa määrin tarkastaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa, taloutta sekä talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden toteutumista.

Tilintarkastaja

5 § Tilintarkastajan valinta

Maakuntavaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä hallinnon ja talouden tarkastamisessa tarvittavan tilintarkastusyhteisön.

6 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan ilmoitukset, tilintarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan valmistelu valtuustolle

38 § Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuskertomuksessa on kuntalain 75 §:ssä mainitun lisäksi esitettävä lausunto 73 §:n 1 momentin mukaisista asioista. Kertomuksessa esitetään myös muut tilintarkastajan tarpeelliseksi katsomat asiat.

37 § Tilintarkastajan ilmoitukset

Tilintarkastaja ilmoittaa tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnalle sen määrämällä tavalla. Kuntalain 73 §:n 3 momentin tarkoittamat ilmoitukset lautakunnalle tehdään kirjallisina lautakunnan puheenjohtajalle. Maakuntahallitukselle annettavat ilmoitukset tehdään kirjallisina maakuntahallituksen puheenjohtajalle ja maakuntajohtajalle.

39 § Tarkastuslautakunnan valmistelu valtuustolle

Lautakunta antaa maakuntavaltuustolle vähintään kahta viikkoa ennen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyä arvionsa maakuntavaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta edellisenä vuonna. Lautakunta esittää arvionsa myös tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista sekä asianomaisten niistä antamista selityksistä ja maakuntahallituksen lausunnosta. Lautakunta esittää maakuntavaltuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheita.

Tilintarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan valmistelu valtuustolle

7 § Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuskertomuksessa on kuntalain 75 §:ssä mainitun lisäksi esitettävä lausunto 73 §:n 1 momentin mukaisista asioista. Kertomuksessa esitetään myös muut tilintarkastajan tarpeelliseksi katsomat asiat.

8 § Tilintarkastajien ilmoitukset tarkastuslautakunnalle

Tilintarkastajat raportoivat tarkastuslautakunnalle sen määrämällä tavalla. Kuntalain 73 §:n 3 momentin tarkoittamat ilmoitukset lautakunnalle tehdään kirjallisina lautakunnan puheenjohtajalle. Maakuntahallitukselle annettavat ilmoitukset tehdään kirjallisina maakuntahallituksen puheenjohtajalle ja maakuntajohtajalle

Tilintarkastuskertomuksessa on kuntalain 75 §:ssä mainitun lisäksi esitettävä lausunto 73 §:n 1 momentin mukaisista asioista. Kertomuksessa esitetään myös muut tilintarkastajan tarpeelliseksi katsomat asiat.

9 § Tarkastuslautakunnan valmistelu valtuustolle

Tarkastuslautakunta antaa maakuntavaltuustolle vähintään kaksi viikkoa ennen tilintarkastuskertomuksen käsittelyä valtuustossa arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta edellisenä vuonna. Lautakunta esittää kannanottonsa myös tilintarkastuskertomuksessa esitettyihin muistutuksiin sekä asianomaisten niistä antamiin selityksiin sekä maakuntahallituksen lausuntoon. Lautakunta esittää valtuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheita

30 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän säännön mukaisesti.

Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa maakuntahallitus. Liitolla on oltava voimassaoleva maakuntahallituksen hyväksymä sisäisen valvonnan ohje.

Sisäinen valvonta

10 § Valvonnan järjestäminen

Sisäinen valvonta on kuntayhtymän ohjaus- ja valvontajärjestelmän osa, jota maakuntahallitus ja maakuntajohtaja käyttävät toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan. Sen tarkoituksena on edistää kuntayhtymälle asetettujen päämäärien ja tavoitteiden toteutumista, tiedossa olevien riskien tunnistamista ja vähentämistä, mahdollisuuksien havaitsemista ja hyödyntämistä sekä kykyä hallita muutoksia ja niihin sopeutumista.

Maakuntahallitus antaa sisäisestä valvonnasta ja tarkastuksesta erillisen ohjeen.

11 § Sisäinen tarkkailu

Sisäinen tarkkailu on jokaiselle organisaation tasolle, sen johdolle ja henkilöstölle kuuluva tehtävä, joka on järjestelmiin ja jatkuviin toimintakäytäntöihin sisältyvää toimintojen ja varojen käytön valvontaa ja jota varten ei ole erityisiä toimielimiä. Se sisältää säännölliset johtamis- ja ohjaustoimenpiteet sekä muut toimet, joita johto ja henkilöstö tekevät tehtäviä hoitaessaan. Se katsotaan tarpeelliseksi virheiden ja väärinkäytösten estämiseksi ja paljastamiseksi, organisaation varallisuuden säilyttämiseksi sekä tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuloksellisuuden edistämiseksi.

Johdolla (tilivelvollisilla) on vastuu sisäisen tarkkailun riittävydestä.

12 § Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumaton hallituksen ja ylimmän johdon tukitoiminto. Sen tehtävänä on objektiivisella arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoiminnallaan tukea organisaation kehittämistä ja tavoitteiden saavuttamista. Sisäisen tarkastuksen työ kohdistuu koko organisaation toiminnan sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä johtamis- ja hallintoprosesseihin.

Arviointi tapahtuu sisäisen tarkastuksen ammattistandardien mukaisesti.

Sisäistä tarkastusta varten voi maakuntahallitus valita tarpeellinen määrä sisäisiä tarkastajia tai määrätä e-tilivelvollinen viranhaltija vastaamaan sisäisestä tarkastuksesta.

13 § Voimaantulo

Tämä sääntö tulee voimaan